

Grupa PFR

2017

Raport roczny

Działalność gwarantowana
przez Skarb Państwa

Podstawy prawne

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 826 z późniejszymi zmianami) powierzyła Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych Spółka Akcyjna prowadzenie w imieniu własnym gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych. Ponadto, w art. 5a tej ustawy wskazano, iż ustawa budżetowa będzie określała co roku limit, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania KUKKE z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych, a także przewidywane na dany rok wypłaty ze środków budżetu państwa z tytułu poręczeń kredytów wraz z odsetkami zaciągniętych przez KUKKE lub pożyczek udzielanych KUKKE z budżetu państwa.

W ustawie budżetowej na 2017 rok ustalono limit w wysokości 15.000 mln zł, którego nie mogły przekroczyć łączne zobowiązania KUKKE z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych, a także upoważniono Ministra Finansów do udzielania KUKKE pożyczek ze środków budżetu państwa na wypłatę gwarantowanych przez Skarb Państwa odškodowań z tytułu ubezpieczeń eksportowych oraz kwot gwarancji ubezpieczeniowych – do 980 mln zł.

Ubezpieczenia eksportowe, o których mowa w ww. ustawie, obejmują: ubezpieczenie kontraktów eksportowych, ubezpieczenie kredytów eksportowych, ubezpieczenie kosztów poszukiwania zagranicznych rynków zbytu, ubezpieczenie inwestycji bezpośrednich za granicą oraz ubezpieczenie umów sprzedaży towarów wysyłanych i usług realizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zawartych przez przedsiębiorców zależnych (przedsiębiorców niemających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i których wspólnikami, akcjonariuszami, udziałowcami, założycielami, współwłaścicielami lub właścicielami są przedsiębiorcy mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadający bezpośrednio więcej niż 50% udziałów albo akcji u tych przedsiębiorców zależnych). Ubezpieczenia eksportowe mogą być realizowane w formie ubezpieczenia bezpośredniego, ubezpieczenia pośredniego (reasekuracji) lub udzielenia gwarancji ubezpieczeniowej.

Z ubezpieczeń eksportowych mogą korzystać przedsiębiorcy, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonujący eksportu krajowych produktów i usług, dokonujący inwestycji bezpośrednich za granicą lub poszukujący zagranicznych rynków zbytu, jednostki finansujące kontrakty eksportowe realizowane przez wyżej wymienionych przedsiębiorców, a także przedsiębiorcy zależni w zakresie, w jakim ubezpieczenie eksportowe będzie dotyczyć towarów i usług, które stanowiły towary lub usługi krajowe.

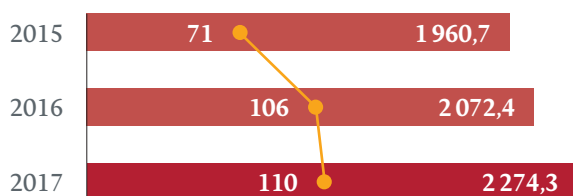
Wyniki

Gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat

W 2017 roku podpisano 96 nowych umów ubezpieczenia, a także odnowiono 928 polis zawartych w latach ubiegłych. Na dzień 31.12.2017 r. czynnych było 936 polis.

W 2017 roku ubezpieczono obrót w wysokości 2.274.258.962,68 zł tj. o 9,7% więcej niż w roku 2016 (2.072.410.638,34 zł). Z polis obrotowych pochodziło 2.259.917.786,55 zł ubezpieczonych przez KUKE należności, pozostała część, tj. 14.341.176,13 zł, z polis indywidualnych.

Ubezpieczony obrót (mln zł) (ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

dynamika —

W 2017 r. KUKE objęła ubezpieczeniem należności przysługujące od kontrahentów z 30 krajów. Nowymi kierunkami zbytu w stosunku do ubiegłego roku, którymi objęto ochroną ubezpieczeniową KUKE były Irak, Gambia, Gwinea Równikowa oraz Sierra Leone.

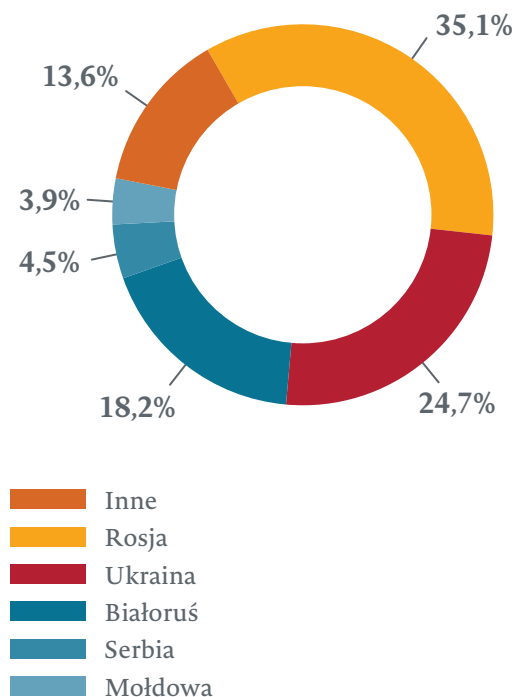
Wartość ubezpieczonych należności przysługująca polskim eksporterom od kontrahentów z Rosji, stanowiąca najwyższy zarówno w 2016 r. (41,4%), jak i w 2017 r. (35,1%) udział w strukturze geograficznej ubezpieczeń krótkoterminowych, nieznacznie spadła rok do roku z 858,07 mln zł do 797,15 mln zł (spadek r/r o 7,1%).

Wzrost wartości ubezpieczonych obrotów odnotowano z dłużnikami z Ukrainy, których udział w strukturze ubezpieczeń krótkoterminowych zwiększył się z 20,9% w 2016 r. do 24,8% w 2017 r., przy jednoczesnym wzroście ich wartości w tym przedziale czasowym z 433,71 mln zł do 562,83 mln zł (wzrost r/r o 29,8%).

W przypadku ubezpieczonych przez KUKE obrotów dot. rynku białoruskiego nastąpił ich wzrost z 293,31 mln zł w 2016 r. do 412,82 mln zł w 2017 r. (wzrost r/r o 40,7%), przy wzroście ich udziału z 14,2% (2016 r.) do 18,2% (2017 r.).

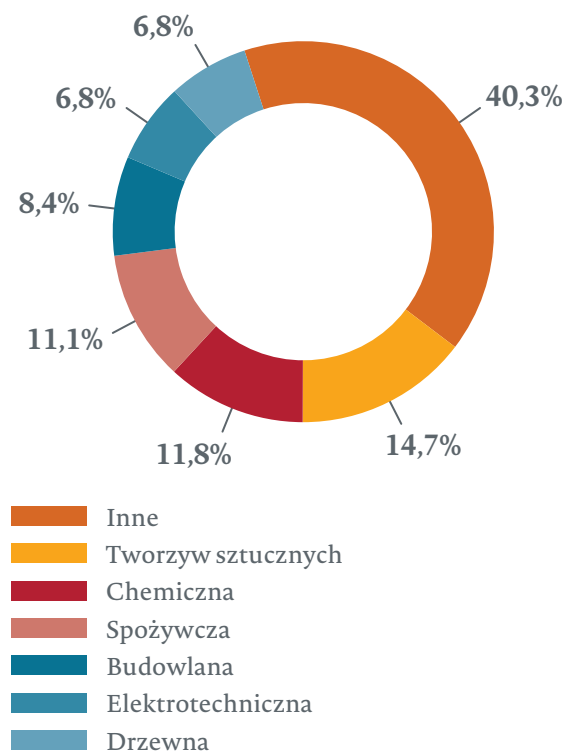
Wolumen ubezpieczonych obrotów do krajów WNP wyniósł łącznie 2.001,45 mln zł, co stanowiło 88,0% udział w ramach ubezpieczeń kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat.

Struktura geograficzna ubezpieczonego obrotu w 2017 r. (ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

W strukturze branżowej ubezpieczonego obrotu w 2017 r. obrotu największy udział miały branże tworzyw sztucznych (14,7% udział), chemiczna (11,8% udział) oraz spożywcza (11,1% udział).

Struktura branżowa ubezpieczonego obrotu w 2017 r. (ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

W 2017 roku składka z tytułu ubezpieczenia należności krótkoterminowych od ryzyka nierynkowego wyniosła 19.124.102,56 zł.

W 2017 roku KUKKE wypłaciła 31 odszkodowań na kwotę 32.003.745,07 zł z tytułu urzeczywistnienia się ryzyka nierynkowego w odniesieniu do należności od kontrahentów z Algierii, Białorusi, Kazachstanu, Rosji, Serbii, Ukrainy i Indonezji.

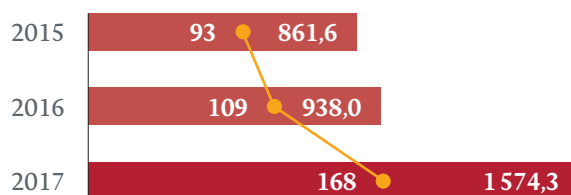
Gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenia kontraktów eksportowych oraz kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat

W 2017 r. KUKE zawarła 14 umów ubezpieczenia o łącznej wartości 1.574.287.659,73 zł dotyczących objęcia ochroną ubezpieczeniową 14 kontraktów eksportowych o łącznej wartości 1.538.458.023,89 zł. W porównaniu z rokiem 2016, wartość zawartych umów ubezpieczenia w 2017 r. wzrosła o 67,8%.

W ramach rządowego Programu „Finansowe Wspieranie Eksportu” w 2017 roku zawarto 8 umów, które objęły ochroną ubezpieczeniową należności w wysokości 935.402.343,56 zł, w stosunku do 3 umów ubezpieczenia w 2016 roku wraz z aneksami zwiększającymi o łącznej wartości wynoszącej 361.192.487,76 zł. W porównaniu do roku 2016 odnotowano wzrost zarówno w przypadku liczby jak i wartości umów zawartych w ramach rządowego Programu odpowiednio o 166,7% i 159,0%.

Zawarte umowy ubezpieczenia dotyczyły 11 kredytów dla nabywcy udzielonych przez bank na rzecz kredytobiorców z Republiki Białorusi na budowę centrum tenisowego, dostawę warków wieżowych do ciągłej krystalizacji sacharozy i budowę obiektu handlowego, budowę kompleksu przemysłowo-logistycznego, dostawę kompletu urządzeń do rekonstrukcji zakładu ubojowego, dostawę i montaż linii technologicznej do produkcji twarogu, z Gruzji na budowę hotelu, z Niemiec na dostawę samolotów cywilnych, z Indonezji na dostawę urządzeń energetycznych, z Rosji na renowację kompleksu budynków na cele biurowe oraz budowę kompleksu apartamentowców, a także 3 kredytów dostawcy związanych z dostawą urządzeń górniczych do Federacji Rosyjskiej.

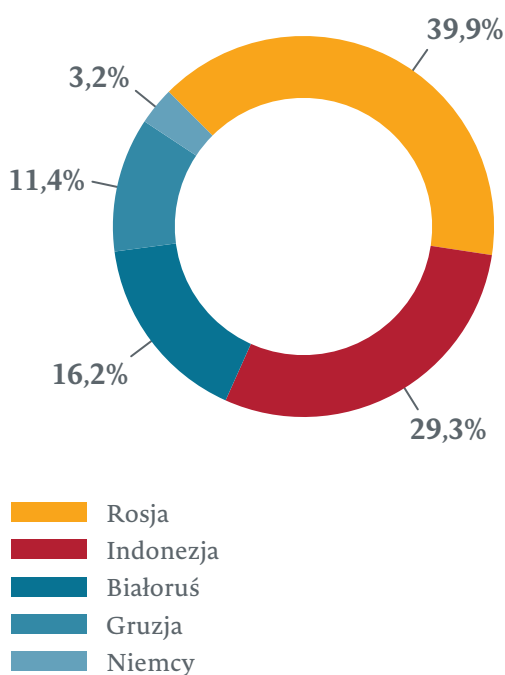
Wartość umów ubezpieczenia (mln zł) wraz z aneksami zwiększającymi do umów z lat poprzednich (ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat)

dynamika —

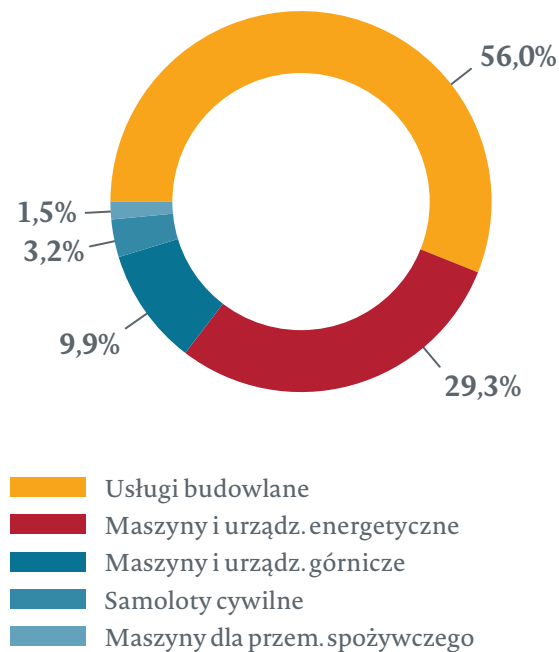
Struktura geograficzna zawartych w 2017 r. umów ubezpieczenia została zdominowana przez Rosję (39,9%) i Indonezję (29,3%).

Struktura geograficzna umów ubezpieczenia w 2017 r. (ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat)

Struktura branżowa umów ubezpieczenia w 2017 r. (ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat)

W strukturze branżowej zawartych w 2017 r. umów ubezpieczenia dominowała branża usług budowlanych (56,0%) i maszyn i urządzeń energetycznych (29,3%).

Według stanu na dzień 31.12.2017 r. czynnych było 79 umów ubezpieczenia, natomiast wartość zobowiązań z tytułu czynnych umów ubezpieczenia wynosiła 4.589,75 mln zł.

Składka przypisana z tytułu umów ubezpieczenia kontraktów i kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat wyniosła w okresie sprawozdawczym 109.738.070,63 zł.

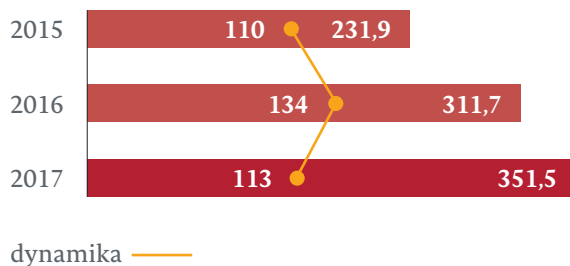
W 2017 roku z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń kontraktów i kredytów eksportowych z okresem spłaty 2 i więcej lat, wypłacono 10 odszkodowań na kwotę 212.183.998,29 zł z tytułu ubezpieczeń kontraktów eksportowych oraz kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat.

Gwarantowane przez Skarb Państwa gwarancje ubezpieczeniowe

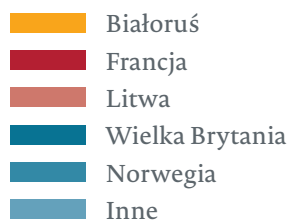
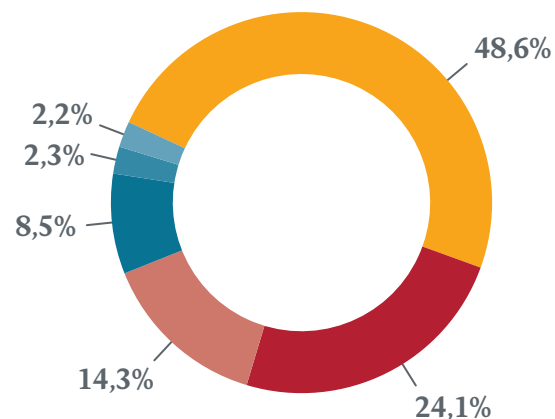
W 2017 r. KUKE udzieliła 418 gwarantowanych przez Skarb Państwa gwarancji ubezpieczeniowych o łącznej wartości 351.497.260,25 zł, w tym: 16 gwarancji kontraktowych o wartości 173.146.374,09 zł i 402 gwarancji ubezpieczeniowych zapłaty należności związanych z akredytywami o wartości 178.350.886,16 zł.

Suma gwarancyjna (mln zł) (gwarancje ubezpieczeniowe)

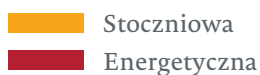
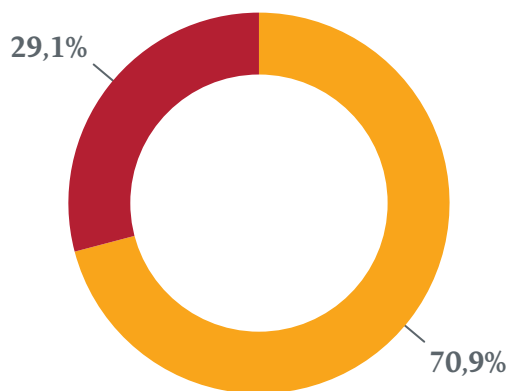
W strukturze geograficznej wystawionych gwarancji dominowała Białoruś zarówno pod względem wartości (48,6%), jak i liczby (95,2%) udzielonych w tym okresie gwarancji.

Struktura geograficzna gwarancji udzielonych w 2017 r. (gwarancje ubezpieczeniowe)

Udzielone (pod względem wartości) w 2017 roku kontraktowe gwarancje ubezpieczeniowe w 70,91% dotyczyły branży stoczniowej.

Struktura branżowa udzielonych gwarancji kontraktowych w 2017 r. wg wartości w zł (gwarancje ubezpieczeniowe)

Wartość zobowiązań z tytułu czynnych gwarancji ubezpieczeniowych według stanu na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 479,35 mln zł.

Wynagrodzenie z udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych w 2017 r. wyniosło 16.307.031,41 zł.

W 2017 r. dokonano 10 wypłat z gwarancji ubezpieczeniowych zapłaty należności związanych z akredytywami na kwotę 3.401.968,92 zł.

Działalność międzynarodowa

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)

W 2017 roku KUKĘ uczestniczyła w pracach związanych z kontynuowaniem modyfikacji tekstu Konsensusu OECD w ramach Grupy Uczestników Porozumienia w sprawie Oficjalnie Wspieranych Kredytów Eksportowych. Przedmiotem regularnej aktualizacji dokumentu, którego istota sprowadza się do zapewnienia równych warunków finansowania oraz uczciwej konkurencji pomiędzy eksporterami, jest uwzględnienie zmian technicznych, potrzeb i specyfiki poszczególnych sektorów oraz decyzji politycznych wpływających na kredyty eksportowe. Od 1 stycznia 2017 roku zaczęły obowiązywać przepisy Porozumienia Sektorowego dotyczącego kredytów eksportowych przeznaczonych na elektrownie opalane węglem. Celem określonych w dokumencie zasad jest wprowadzenie zachęt do stosowania wysokowydajnych i niskoemisyjnych technologii przy jednoczesnym znaczącym ograniczeniu lub zakazie udzielania wsparcia dla mniej wydajnych elektrowni. Nowe regulacje dotyczące stosowania rynkowych punktów odniesienia dla dłużników z państw klasy 0 oraz państw aktualnie nieklasyfikowanych (tzw. market benchmarks) wymienionych w zasadach określających wysokość stawek minimalnych OECD weszły w życie 1 lutego 2017 roku. Grupa Ekspertów Technicznych (TEP) Uczestników Porozumienia kontynuowała prace nad ewentualną rewizją zasad dotyczących stóp procentowych CIRR.

Grupa Robocza ds. Kredytów Eksportowych i Gwarancji Kredytowych zintensyfikowała prace nad rewizją tekstu Rekomendacji w sprawie przepięstwa w kontekście oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych.

Kontynuowano wymianę informacji nt. oferowanych instrumentów wsparcia w ramach krajowych systemów oficjalnego wsparcia. Od 1 stycznia 2017 roku obowiązuje nowy tekst *Zasad i wytycznych promowania praktyk zrównoważonego kredytowania przy oficjalnym wspieraniu kredytów eksportowych do krajów o niskim dochodzie*. Dokument określa obowiązki, jakie wiążą się z udzielaniem oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych dla publicznych nabywców (gwarantów) w krajach najbardziej potrzebujących. Wymogi te wynikają w dużej mierze z potrzeby dostosowania działań w zakresie kredytów eksportowych do programów i polityk antyzadłużeniowych Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Banku Światowego.

Przedstawiciele KUKĘ uczestniczyli w pracach grupy Praktyków ds. Rekomendacji Rady OECD w sprawie *Wspólnego Podejścia przy analizie środowiskowej i społecznej w kontekście Oficjalnie Wspieranych Kredytów*, którzy regularnie wymieniają się doświadczeniami i informacjami dotyczącymi zagadnień społeczno-środowiskowych. KUKĘ prowadziła intensywny dialog z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego nt. wypełniania obowiązków nałożonych przez ww. Rekomendację środowiskową i Konwencję Aarhus. Podczas spotkań i wymiany korespondencji przedstawiono istotę działalności KUKĘ, zaprezentowano stosowne procedury, a także zapoznano się z oczekiwaniami społecznymi oraz postulatami wobec poszczególnych instytucji krajowych oraz ponadnarodowych.

Unia Europejska

Grupa ds. Kredytów Eksportowych Rady UE (CWG) kontynuowała intensywne prace nad

wspólnym stanowiskiem UE prezentowanym podczas przygotowań procesu negocjacyjnego w ramach Międzynarodowej Grupy Roboczej (IWG). Celem inicjatywy, ogłoszonej przez USA i Chiny w lutym 2012 roku, jest przygotowanie właściwych negocjacji, które zwieńczone będą wypracowaniem globalnego porozumienia w dziedzinie finansowania eksportu. W 2017 roku odbyły się trzy posiedzenia IWG. Utworzono stanowisko Sekretarza Generalnego IWG oraz podjęto decyzję o pracach międzysesyjnych.

W obliczu utrzymującej się sytuacji na prywatnym rynku ubezpieczeń oraz w celu zapewnienia europejskim eksporterom dostępu do ubezpieczeń oferowanych przez agencje kredytów eksportowych przedłużono decyzję o wyłączeniu Grecji z listy krajów ryzyka rynkowego do 30 czerwca 2018 roku zawartej w Komunikacie Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 TFUE do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych na lata 2013-2018.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE implementowało Konsensus OECD do unijnego *acquis communautaire* oraz nałożyło na państwa członkowskie obowiązek sprawozdawczy z działalności w zakresie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. Wypełniając powyższe zobowiązanie państwa członkowskie, po raz kolejny, przekazały Komisji Europejskiej stosowne informacje odnośnie ubezpieczeń o okresie spłaty 2 i więcej lat. Na tej podstawie Komisja Europejska przygotowała roczny raport do Parlamentu Europejskiego dotyczący ww. działalności, zawierający m.in. ocenę zgodności prowadzonych przez agencje działań z celami i zobowiązaniami Unii Europejskiej wyznaczonymi w Traktacie o Unii Europejskiej.

KUKE sfinalizowała również wdrażanie decyzji Dziesiątej Konferencji Ministerialnej Światowej

Organizacji Handlu (z grudnia 2015 roku) dotyczącej kredytów eksportowych, gwarancji kredytowych i programów ubezpieczeniowych przeznaczonych na towary rolne. W odniesieniu do instrumentów finansowania eksportu towarów rolnych wprowadzono: maksymalne okresy spłaty w wysokości 18 miesięcy, obowiązek samofinansowania się programów, pobieranie składek za ubezpieczenie opartych na ocenie ryzyka (*risk-based*) oraz obowiązek uczestniczenia w wymianie informacji.

Unia Berneńska i Klub Praski

KUKE kontynuowała udział w pracach Unii Berneńskiej, której głównym zadaniem jest promowanie najwyższych międzynarodowych standardów ubezpieczeń kredytów eksportowych oraz wzmacnianie działań prywatnych i publicznych agencji w zakresie wspierania narodowego eksportu oraz globalnej gospodarki, a także ułatwianie ubezpieczycielom nawiązywania kontaktów, wymiany doświadczeń i wiedzy. Miniony rok upłynął na integracji Unii Berneńskiej i Klubu Praskiego*. Zintensyfikowano również prace związane z reformą sprawozdawczości i przebudową wewnętrznego serwisu internetowego. Celem działań jest podniesienie jakości, spójności oraz użyteczności zbieranych danych przy jednoczesnym ograniczeniu obciążeń administracyjnych spoczywających na agencjach.

Do grona agencji ubezpieczeń kredytów eksportowych, z którymi KUKE ma podpisane memoranda o współpracy dołączyły Sinasure (Chińska Republika Ludowa), Bancomext (Meksykańskie Stany Zjednoczone) oraz EGFI (Islamska Republika Iranu). Porozumienia przewidują m.in. wymianę informacji i doświadczeń oraz możliwość realizacji wspólnych projektów eksportowych na rynkach trzecich.

* Przedstawiciele Unii Berneńskiej i Klubu Praskiego podjęli decyzję o połączeniu obu organizacji podczas warszawskiego spotkania w 2016 roku. Obecnie Klub jest jednym z czterech komitetów działających w ramach Unii. W 2017 roku organizacja skupiała 82 członków reprezentujących 73 państwa.

Korporacja Ubezpieczeń
Kredytów Eksportowych
Spółka Akcyjna

ul. Sienna 39
00-121 Warszawa
tel.: 22 356 83 00
infolinia: 801 805 853
kontakt@kuke.com.pl

WWW.KUKE.COM.PL